

començava a fosquejar, i no sabíem cert quin era el camí bo. Seguïrem la pista, per sort la pista estava molt bé, era molt ampla i no hi havia ni una pedra, ni un clot. Es va fer de nit del tot, la nit era tancada a més no poder, no hi havia lluna però nosaltres seguïem avant. Al primer encreuament, un poc més i ens enganyem, va faltar un pèl, però al final el nostre guia Davi va rectificar; la nostra moral estava molt minada i les forces brillaven per la seua absència (crec que seguïem sols per il·lusió d'aplegar a lo que durant dos anys s'ens havia resistit). Es sentien comentaris per part meua i de Pedro de

que si no seria millor tirar cap enrere i anar a dormir a Mosquerola, però Davi amb el seu poder de persuasió, sempre ens convencia de que aquell era el bon camí i que quedava poc. La temperatura baixà per moments i nosaltres estàvem molt cansats, a una cruïlla vàrem trobar una senyal que ens indicava la direcció per anar a Valdelinares, açò ens va donar forces i ens va pujar la moral. Continuàrem endavant ara més il·lusionats que mai, però a falta de pocs quilòmetres jo vaig punxar, menys mal que portàrem una llanterna, així i tot ens va constar prou apanyar la ditxosa punxada i ens vam ge-

lar puix, com ja he dit abans, feia fred. Continuàrem pel camí i un crit de Davi em va sobresaltar (ja que jo anava l'últim quasi a ulls clucs, mirant la roda de Pedro que anava davant, que era l'únic que veia), ja estàvem, era Valdelinares!!! vàrem baixar fins al poble i després de demanar habitació i d'una bona dutxa vàrem anar a sopar i a comentar el viatge.

Tots estàvem satisfets d'haver-ho aconseguit, cansats però satisfets. A l'endemà, direcció Les Coves, esta vegada tot per carretera.

Els protagonistes d'esta, diguem-li aventura (encara que molts ho anomenen bo-

geria, per a nosaltres és això, una aventura) són: Jacobo, Davi el fill de Donis i Pedro l'home de Susana la de la tenda. Nosaltres esperem poder repetir una altra vegada este recorregut o uns altres de diferents, us esperem fins un altre número per contar-vos una altra de les nostres eixides en BTT.

Cançons d'Albat, a les comarques del Maestrat

He de fer primer l'aclariment, que un albat és un infant mort abans de l'edat de raó, també significa el soterrament d'un infant sense ús de raó, o simplement un infant que no és arribat a l'edat de la raó, i finalment també es designa així el baület blanc per portar-hi els infants morts.

Antigament quan es produïa la mort d'un fill, l'ambient de tragèdia que avui comporta era menys acusat; totes les famílies perdien en la seua vida dos o tres fills, signe de les baixes condicions sanitàries d'aquells temps passats. Una mostra del talant resignat amb què acceptaven aquesta mort eren els vetllatoris d'albat que es feien quan moria un xiquet o albat. Era costum vestir a la criatura de blanc, amb una corona de flors igualment blanques amb fulles platejades, i col·locaven l'albat damunt d'una tauleta vestida de blanc amb ciris, i a la capçalera un cobertor amb l'imatge de l'àngel de la guarda. Per la nit veïns i veïnes vestits amb robes netes, acompanyaven els pares en el vetllatori. Els joves aprofitaven per fer una dansa funerària on l'alegria per tenir un àngel al cel es mesclava amb la tristor de la pèrdua. Era aquesta la dansa de vetllatori o mortixol que es feia a la porta de la casa. També es cantaven unes estrofes que fan referència a la mort de l'albat i l'alegria de tenir-lo al

cel. Heus ací dos exemples:

Quin goig més gran que ha de tindre
la mare d'aquest xiquet,
que se n'ha pujat al cel
i s'ha tornat angelet.

La cosa més dolça i fina
més que el millor pensament,
a tots els presents mos dol
que estiga de cos present.

A d'altres comarques sense tanta cerimònia ritual, també s'organitzava la vetlla d'albat, passant la nit els assistents, acompanyant els pares mentre menjaven pastes i bevien aguardent que la família els oferia.

Aureli Puig i Escolí
Mas del Molló-Torreblanca